

نام و نام خانوادگی :	 به نام خدا اداره کل آموزش و پرورش استان خراسان جنوبی مدیریت آموزش و پرورش شهرستان : بیرجند دبیرستان : فرزندگان		نام درس : منطق	محل مهر
			تاریخ امتحان : ۱۴۰۲/۱۰/۶	آموزشگاه
شماره اتاق : ۱۰۲			تعداد صفحه : ۳	تعداد سؤال : ۱۸
پایه : دهم			وقت : ۸۰ دقیقه	زمان شروع : ۱۰ صبح

ضمن خیرمقدم به دانش آموزان و داوطلبان عزیز، سؤالات زیر را به دقت بخوانید و با توکل به خدا و آرامش خاطر پاسخ دهید .

نام و نام خانوادگی دبیر و امضای دبیر :	نام و نام خانوادگی دبیر و امضای دبیر :
نمره با عدد :	نمره تجدید نظر با عدد :
نمره با حروف :	نمره تجدید نظر با حروف :

ردیف	سؤال	بارم
۱	گزینه درست را انتخاب کنید . (۱) در کدام گزینه تصور جزئی وجود ندارد؟ الف - امام - ثامن الائمه - "امام" ب - مولای متقیان - همای سعادت - نماز ظهر پ - امروز - مولود کعبه - بسیجی ت - "شهر" - سیمرغ - بسیجی (۲) کدام گزینه رابطه دو مفهوم مانند رابطه میز و پایه نیست؟ الف - اسب و یال ب - موحد و مشرک پ - مربع و مکعب ت - نماز و نماز ظهر (۳) کدام عبارت قضیه است؟ الف - ای ساربان آهسته ران کارام جانم می رود. ب - او سگ باوقاری دارد. پ - ارتشیان افرادی منظم هستند. ت - کاش زمان به عقب برمی گشت. (۴) در قضیه "من خاطرات خود را نوشتم"، محمول کدام است؟ الف - نویسنده خاطرات خود ب - خاطرات خود پ - من ت - خاطرات خود را نوشتم.	۱
۲	درستی و نادرستی عبارات زیر را مشخص کنید . الف - کلماتی که دارای معانی مختلف هستند مشترک لفظی نامیده می شوند. ب - دلالت لفظ مدرسه بر مسئولین مدرسه دلالت تضمینی است. پ - استدلالی که درستی مقدمات حتما باعث درستی نتیجه می شود، استدلال قیاسی است. ت - استقرای تمثیلی به دلیل عدم قطعیت نتیجه در هیچ علم و صنعتی کاربرد ندارد.	۱
۳	عبارات زیر را کامل کنید. الف - دو حیطة اصلی منطق..... و هستند که در کل زندگی کاربرد دارند. ب - همواره آنچه در جواب می آید تعریف است و آنچه در جواب چرایی می آید است. پ - افراد و مصادیق یک مفهوم کلی ممکن است یا باشند. ت - در یک تقسیم بندی منطقی تقسیم شونده با اقسام خود نسبت دارد اما اقسام مختلف یک چیز با هم نسبت دارند. ث - رابطه میان معرف و معرف باید تساوی باشد یعنی تعریف باید و باشد. ج - در صورتی که در تعریف از یا استفاده شود تعریف به ذکر مصادیق است.	۳
۴	مفاهیم زیر را تعریف کنید. الف - مغالطه ابهام در مرجع ضمیر ب - تعریف مفهومی پ - استقرای تعمیمی ت - قضیه شخصیه	۲

۵	تعیین کنید هر یک از عبارات زیر تصور است یا تصدیق؟ به فرض مجهول بودن چگونه معلوم و روشن می شود؟ جزیره خفاش پرنده نیست.	۱
۶	هر یک از کلمات مشخص شده دارای کدام یک از اقسام دلالت لفظ بر معنی است؟ الف - دیروز <u>کتابی</u> خریدم. در عمرم <u>کتاب</u> به این سنگینی ندیده بودم مطالبش اصلاً قابل فهم نبود. ب - اداره گفته است با تعمیر <u>مدرسه</u> به علت هزینه زیاد موافق نیست.	۱
۷	هر یک از عبارات زیر می توانند باعث ایجاد کدام مغالطه شوند؟ الف - برادر که در بند خویش است نه برادر نه خویش است. ب - علی گفته بود که من امروز حال بازی ندارم. پ - با رویی نشسته بر سفره عقد نشسته بود. ت - پس از شنیدن حرف های او دودی از سرم بلند شد که تا صد فرسخی دیده می شد.	۱
۸	دربیت زیر دو مفهوم کلی و دو مفهوم جزئی پیدا کنید. من آدم بهشتیم اما در این سفر حالی اسیر عشق جوانان مهوشم	۱
۹	اگر دو مفهوم "الف" و "ب" را دو کلی در نظر بگیریم و قضایای حاصل از نسبت میان آن دو به قرار زیر باشد اولاً نسبت میان دو کلی را معین کنید و سپس برای هر مورد یک مثال بنویسید. الف - بعضی الف ب است. بعضی ب الف است. ب - هیچ الف ب است. هیچ ب الف نیست.	۱
۱۰	به نظر شما تقسیم ایرانی به ایرانی مسلمان و ایرانی شجاع از نظر منطقی درست است؟ چرا؟	۰/۵
۱۱	توضیح دهید دوری بودن تعریف به چه معناست؟ با ذکر مثال	۰/۷۵
۱۲	تعاریف زیر را فقط از نظر جامع و مانع بودن بررسی کنید. الف - شتر مرغ : پرنده است که قدرت پرواز ندارد. ب - حیوان : موجود زنده دارای حواس پنجگانه پ - سیب : میوه ای سرخ رنگ ت - مثلث: شکل سه ضلعی که داری زاویه قائمه باشد.	۱
۱۳	تعیین کنید در تعریف زیر از کدام اقسام تعریف استفاده شده است؟ رسول : به معنای فرستاده از ریشه رسل است. به کسانی که از جانب خداوند برای هدایت بشر فرستاده شده اند نیز رسول گفته می شود. مانند حضرت یوسف، حضرت یونس، حضرت ابراهیم و	۰/۷۵
۱۴	دو راه مقابله با تمثیل ناروا را بنویسید با ذکر مثال .	۱

۱	نوع استدلال های زیر رامشخص کنید. الف- خداوند در قرآن کریم عالم بی عمل را چون الاغی حامل کتاب می داند. ب- امروز از هر کس پرسیدم به من جواب درستی نداد. مردم این شهر اصلا به فکرمسافران نیستند. پ- بالاخره با کلی گمانه زنی عامل اصلی جاسوسی در پایگاه نظامی را پیداکردند. ت- برای آشپزی از قاشق چوبی استفاده می کنم که داغ نمی شود.	۱۵
۱	موضوع ومحمول را در قضایای زیر پیدا کنید. الف- بزرگترین دشمن انسان غرور وتکبر است. ب- شیشه پنجره را باران شست.	۱۶
۱	از میان قضایای زیر کدام شخصیه و کدام محصوره است؟ الف- ارتش هر کشور نشانه اقتدار آن است. ب- هر آن کس که دندان دهد نان دهد. پ- بسیاری از مردم اسراف کارند. ت- وی از شاعران سرآمد زمان خود بود.	۱۷
۱	کمیت وکیفیت قضایای زیر مشخص کنید. الف- هیچیک از مواد اسیدی نبودند. ب- تعدادی از دانش آموزان آزمون دادند. کمیت : کیفیت : کمیت : کیفیت :	۱۸

موفق وعاقبت به خیر باشید/اکبرپور

نام و نام خانوادگی :	نام درس: منطق (پاسخنامه)		محل مهر
	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۱۰/۶		
رشته : علوم انسانی	به نام خدا		
شماره اتاق: ۱۰۲	اداره کل آموزش و پرورش استان خراسان جنوبی		
پایه : دهم	مدیریت آموزش و پرورش شهرستان : بیرجند		
	دبیرستان : فرزنانگان		
	تعداد صفحه : ۳	تعداد سؤال : ۱۸	
	وقت : ۸۰ دقیقه	زمان شروع : ۱۰ صبح	

ضمن خیرمقدم به دانش آموزان و داوطلبان عزیز، سوالات زیر را به دقت بخوانید و باتوکل به خدا و آرامش خاطر پاسخ دهید .

نام و نام خانوادگی دبیر و امضای دبیر :	نام و نام خانوادگی دبیر و امضای دبیر :
نمره با عدد :	نمره تجدید نظر با عدد :
نمره با حروف :	نمره تجدید نظر با حروف :

ردیف	سؤال	بارم
۱	گزینه درست را انتخاب کنید . (۱) در کدام گزینه تصور جزئی وجود ندارد؟ الف - امام - ثامن الائمه - "امام" پ - امروز - مولود کعبه - بسیجی (۲) کدام گزینه رابطه دو مفهوم مانند رابطه میز و پایه نیست؟ الف - اسب و یال ب - موحد و مشرک پ - مربع و مکعب ت - نماز و نماز ظهر (۳) کدام عبارت قضیه است؟ الف - ای ساربان آهسته ران کارام جانم می رود. ب - او سگ باوقاری دارد. * پ - ارتشیان افرادی منظم هستند. ت - کاش زمان به عقب برمی گشت. (۴) در قضیه "من خاطرات خود را نوشتم"، محمول کدام است؟ * الف - نویسنده خاطرات خود ب - خاطرات خود پ - من ت - خاطرات خود را نوشتم.	۱
۲	درستی و نادرستی عبارات زیر را مشخص کنید . الف - کلماتی که دارای معانی مختلف هستند مشترک لفظی نامیده می شوند. درست ب - دلالت لفظ مدرسه بر مسئولین مدرسه دلالت تضمینی است. نادرست پ - استدلالی که درستی مقدمات حتما باعث درستی نتیجه می شود، استدلال قیاسی است. درست ت - استقرای تمثیلی به دلیل عدم قطعیت نتیجه در هیچ علم و صنعتی کاربرد ندارد. نادرست	۱
۳	عبارات زیر را کامل کنید. الف - دو حیطه اصلی منطق تعریف و استدلال هستند که در کل زندگی کاربرد دارند. ب - همواره آنچه در جواب .. چیستی می آید تعریف است و آنچه در جواب چرایی می آید استدلال است. پ - افراد و مصادیق یک مفهوم کلی ممکن است واقعی یا وهمی باشند. ت - در یک تقسیم بندی منطقی تقسیم شونده با اقسام خود نسبت عموم و خصوص مطلق دارد اما اقسام مختلف یک چیز با هم نسبت تباین دارند. ث - رابطه میان معرف و معرف باید تساوی باشد یعنی تعریف باید جامع و مانع باشد. (ترتیب مهم نیست) ج - در صورتی که در تعریف از ... رسم شکل ... یا ذکر نمونه یا مثال استفاده شود تعریف به ذکر مصادیق است.	۳
۴	مفاهیم زیر را تعریف کنید. الف - مغالطه ابهام در مرجع ضمیر: نوعی از مغالطه که در آن مشخص نبودن مرجع ضمیر باعث اشتباه می شود. ب - تعریف مفهومی: تعریفی که در آن ویژگی های تعریف شونده بیان می شود. پ - استقرای تعمیمی: نوعی از استدلال استقرایی که تعدادی از موارد یک موضوع بررسی شده و نتیجه به همه افراد سرایت داده می شود. ت - قضیه شخصی: قضیه ای است که موضوع آن مفهومی جزئی باشد.	۲

۵	تعیین کنید هریک از عبارات زیر تصور است یا تصدیق؟ به فرض مجهول بودن چگونه معلوم و روشن می شود؟ جزیره . تصور تعریف خفاش پرنده نیست. ... تصدیق استدلال	۱
۶	هریک از کلمات مشخص شده دارای کدام یک از اقسام دلالت لفظ بر معنی است؟ الف - دیروز کتابی (مطابقی) خریدم. در عمرم کتاب (التزامی) به این سنگینی ندیده بودم مطالبش اصلا قابل فهم نبود. ب - اداره گفته است با تعمیر مدرسه به علت هزینه زیاد موافق نیست. التزامی تضمینی	۱
۷	هر یک از عبارات زیر می توانند باعث ایجاد کدام مغالطه شوند؟ الف - برادر که در بند خویش است نه برادر نه خویش است. اشتراک لفظ ب - علی گفته بود که من امروز حال بازی ندارم. ابهام در مرجع ضمیر پ - با رویی نشسته بر سفره عقد نشسته بود. نگارشی ت - پس از شنیدن حرف های او دودی از سرم بلند شد که تا صد فرسخی دیده می شد. توسل به معنای ظاهری کلمات	۱
۸	دربیت زیر دو مفهوم کلی و دو مفهوم جزئی پیدا کنید. من آدم بهشتیم اما در این سفر حالی اسیر عشق جوانان مهوشم (من و این سفر جزئی - آدم وبهشتی یا هر مورد دیگر کلی)	۱
۹	اگر دو مفهوم "الف" و "ب" را دو کلی در نظر بگیریم و قضایای حاصل از نسبت میان آن دو به قرار زیر باشد اولاً نسبت میان دو کلی را معین کنید و سپس برای هر مورد یک مثال بزنید. الف - بعضی الف ب است. بعضی ب الف است. من وجه نماز و واجب یا هر مثال درست دیگری.. ب - هیچ الف ب است. هیچ ب الف نیست. تباین .. انسان و سنگ یا هر مثال درست دیگر.	۱
۱۰	به نظر شما تقسیم ایرانی به ایرانی مسلمان و ایرانی شجاع از نظر منطقی درست است؟ چرا؟ خیر زیرا رابطه ایرانی مسلمان و ایرانی شجاع با هم تباین نیست بلکه من وجه است.	۵/۰
۱۱	توضیح دهید دوری بودن تعریف به چه معناست؟ با ذکر مثال. دوری بودن تعریف به این معناست که شناخت تعریف شونده و تعریف به هم وابسته باشند. یا بیان دو حالت تعریف دوری. مثل ترس : حالتی ناشی از ترسیدن انسان	۷۵/۰
۱۲	تعاریف زیر را فقط از نظر جامع و مانع بودن بررسی کنید. الف - شتر مرغ : پرنده است که قدرت پرواز ندارد. مانع نیست ب - حیوان : موجود زنده دارای حواس پنجگانه. هم مانع است هم جامع پ - سیب : میوه ای سرخ رنگ. نه جامع است نه مانع ت - مثلث: شکل سه ضلعی که داری زاویه قائمه باشد. جامع نیست.	۱
۱۳	تعیین کنید در تعریف زیر از کدام اقسام تعریف استفاده شده است؟ رسول : به معنای فرستاده از ریشه رسل است. به کسانی که از جانب خداوند برای هدایت بشر فرستاده شده اند نیز رسول گفته می شود. مانند حضرت یوسف، حضرت یونس، حضرت ابراهیم و لغوی یا لفظی مفهومی به ذکر مصادیق	۷۵/۰
۱۴	دو راه مقابله با تمثیل ناروا را بنویسید با ذکر مثال. ۱- آوردن وجوه اختلاف: مثلاً اگر کسی بر وجه اشتراک کتاب و مثلاً یک لباس قدیمی تأکید کرده ما از اختلاف این دو هم صحبت کنیم. ۲- آوردن تمثیل مخالف: راه دوم مقایسه همان در چیز اما مشابهتی مخالف با آن چیزی که گوینده آورده است.	۱

۱	نوع استدلال های زیر را مشخص کنید. الف - خداوند در قرآن کریم عالم بی عمل را چون الاغی حامل کتاب می داند. تمثیلی ب - امروز از هر کس پرسیدم به من جواب درستی نداد. مردم این شهر اصلاً به فکر مسافران نیستند. تعمیمی پ - بالاخره با کلی گمانه زنی عامل اصلی جاسوسی در پایگاه نظامی را پیدا کردند. استنتاج بهترین تبیین ت - برای آشپزی از قاشق چوبی استفاده می کنم که داغ نمی شود. قیاس	۱۵
۱	موضوع و محمول را در قضایای زیر پیدا کنید. الف - بزرگترین دشمن انسان غرور و تکبر است. محمول موضوع ب - شیشه پنجره را باران شست. ب - باران شوینده پنجره است. موضوع محمول	۱۶
۱	از میان قضایای زیر کدام شخصیه و کدام محصوره است؟ الف - ارتش هر کشور نشانه اقتدار آن است. شخصیه ب - هر آن کس که دندان دهد نان دهد. محصوره پ - بسیاری از مردم اسراف کارند. محصوره ت - وی از شاعران سرآمد زمان خود بود. شخصیه	۱۷
۱	کمیت و کیفیت قضایای زیر مشخص کنید. الف - هیچیک از مواد اسیدی نبودند. ب - تعدادی از دانش آموزان آزمون دادند. کمیت : کلی کیفیت : سالبه کمیت : جزئی کیفیت : موجبه	۱۸

موفق و عاقبت به خیر باشید/اکبر پور